

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Historia Natural

2.ª ÈPOCA. BARCELONA, NOVEMBRE I DESEMBRE, 1917. ANY XIV, NÚMS. 8-9

SECCIÓ OFICIAL

SESSIÓ ORDINARIA DE 4 DE NOVEMBRE DE 1917

Presidència de Ignasi de Sagarra

President

En el local social de la Institució, i amb la assistència dels socis senyors Barnola, Codina, Font Quer, Folch (Joaquím), Maluquer (Joaquím), Maluquer (Salvador), Rosset (Odon Carles) i Sagarra, i del Sr. Bofill i Pichot de l'Institut de Ciències, el President obre la sessió a dos quarts de dotze del matí.

El Secretari llegeix l'acte de la sessió anterior que és aprovada per unanimitat.

Proposta de socis.—Els Srs, Font Quer, Sagara i P. Barnola, presenten per a soci numerari a la Sra. Na Montserrat Garriga de Gallardo, que treballa en Botànica fanerogàmica.

COMUNICACIONS CIENTÍFIQUES (1)

Coleòpters no citats de Catalunya. — El P. Barnola llegeix una comunicació del Sr. Morer, en la qual cita els següents coleòpters:

---

(1) En el *Butlletí* d'Octubre darrer, i en la nota *Dos Gordius de Catalunya*, del Sr. Aguilar-Amat, passà un erro d'impremta que cal rectificar; diu dels *Gordius*, que els manca *la boca i cos*, i deu dir *la boca i cés*.—En la nota *Insectes nous per a Catalunya*, deu dir que *Luperus alpicus* var. *dintensis* Guill., fou caçat pel Sr. Zariquely i no pel Sr. Sangenis.

- Hister hellus* Truquí—(Histeridæ).—Montseny, VI-16. Sota d'una pedra en lloc humit.
- Helophorus dorsalis* Marsh. (Hydrophilidæ).—Marina del Prat, II. Recollit en aigües estanyades. — En el *Cat. Reitter*, 1906, no és citat d'Espanya; loc.: Britània, Gallia mediterrània. La var. *emaciatius* és coneguda del Pireneu.
- Xestobium plumbeum* var. *aeneicolle* Bach. (Anobiidæ).—Montseny, VI-16. No citat d'Espanya en el *Cat. Reitter*, 1905.
- Sermyla halensis picea* Lab. (Chrysomelidæ).—Pireneu: Cerdanya, VII-16. Sobre una flor, al peu d'una muntanya plena de vegetació.

Estafilínids catalans.—El mateix P. Barnola presenta un altre treball del Sr. Morer, sobre *Estafilínids*, en el qual cita 52 espècies; aquest treball anirà publicat a part.

Nota lepidopterològica. — Amb referència a una comunicació que feu el Sr. Codina a aquesta Societat, publicada en el BUTLLETÍ d'Octubre de 1916, llegeix el Sr. Rosset una petita nota, en la qual exposa que després de quatre anys de recerques ha conseguit obtindre la nòctua *Gortyna ochracea*, de les erugues recollides en l'interior de la base del tronc del Sauquer, que sempre havia trobat parassitades per Himenòpters icneumònids, que impedièn el desenrotllament normal de l'insecte.

Sobre el *Rhinæstrus nasalis* De Geer.—El Sr. Bofill i Pichot comunica haver rebut del Dr. Agustí Pérez Bufill, oculista, un tubet d'alcohol que tenia en suspensió unes volves blanques, per al seu examen microscòpic; en aquest tubet hi havia, segons el Dr. Pérez Bufill, l'extret de l'ull d'un malalt atacat d'extraordinària inflamació, i suposava contindria alguna larva, perquè no podia atribuir a res més els fenòmens observats.

De l'anàlisi practicat ne va resultar la presència de una sola larva de dípter de color blanca, de 1'20 m.m. de llarg per 0'20 m.m. d'ample, de 12 segments, portant en l'anterior o cefàlic i en sa cara inferior, 2 ganxos robustos, i en cada hu dels demés, varies sèries de petites espines deambulatories; tots aquests caràcters, que's poden comprobar en el exemplar que guarda el Sr. Bofill, per a un estudi més detingut, li feren suposar que's tractava de una larva jove (de unes 14 ó 16 hores) de un Muscàrid de la subfamília *Astrinæ* procedent del *Rhinæstrus nasalis*, De Geer, depositada per la femella, que és vivipara, en l'ull del malalt, on hauria produït una oculomyasis a no ser per la intervenció oportuna i eficaç del facultatiu.

Dit insecte i larva, no és molt conegut i mai citat a Catalunya, per la qual cosa resulta convenient ampliar aquesta nota i aixís serà fet en alguna de les sessions pròximes.

Plantes de Palamós i encontorns.—El P. Barnola llegeix una comunicació del Sr. Pardo, en la qual refereix que, al començament de l'estiu, recollí vora Palamós, les espècies següents: *Cheilanthes pteridioides* (Reichb.) C. Christ., raríssima, al Puig de la Roqueta; *Anogramma leptophylla* (L.)

Link, abundosa en els marges dels recs i camps dels alentorns de la població; *Selaginella denticulata* Spr., amb relativa abundor als encontorns de Calonge; *Pinus Pinaster* Soland., escassament representat en els rocatams marítims del Castell de S. Joan.

Qualques Felgueres de Tarragona. — En Antoni Nogués, comunica les següents espècies de Tarragona: *Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn., en llocs ombrejats de les hortes de Cambrils, on hi és tan abundosa que hi estiven el peix per a embarcar-lo cap a Tarragona i Barcelona; *Asplenium fontanum* (L.) Bernh., de la Font del Garrot, pr. Tarragona; *Phyllitis Scolopendrium* (L.) Neum., de les roques de la pedrera de Tarragona.

La *Datura ferox* L. a Montjuic. — El P. Barnola comunica haver trobat aquesta espècie a la part baixa de la vessant oriental de Montjuic, ja referida per Vayreda al Pla de Barcelona.

L'*Euscorpio flavicaudis* De Geer a Viladrau. — Continua el P. Barnola, referint la troballa d'aquesta espècie a Viladrau. El P. Navàs, cita aquest Escorpi, de Catalunya (Barnola), Manresa (Guitart). Diu el P. Barnola que també l'ha trobat a Vic i a la Conreria.

I no havent-hi altres coses que tractar és aixecada la sessió a tres quarts d'una.

SESSIÓ CIENTÍFICA DE 2 DE DESEMBRE 1917

Presidència de Ignasi de Sagarra

En la Sala Bonsoms de l'Institut d'Estudis Catalans, celebra la sessió científica mensual que disposen els nous Estatuts, la nostra Institució. Presideix el Sr. En Ignasi de Sagarra, i assisteixen els Srs. Aguilar-Amat, Alòs, Barnola, Bataller, Broquetas, Codina, Faura, Font Quer, Juncadella, Maluquer (Joaquim), Maluquer (Josep), Maluquer (Salvador), Pascual, Queralt, Rosset (Odon Carles), Sagarra i Zariquiey, de la Institució, i el Sr. Bofill i Pitxot, de l'Institut de Ciències. Comença la sessió a dos quarts de dotze del matí.

Les Bauxites de la serra de La Llacuna. — El Dr. Faura i Sans, presenta un treball sobre la naturalesa, origen i edat de formació de les Bauxites de la serra de La Llacuna. Com a síntesi del seu estudi, l'autor creu poder afirmar que la Bauxita no es troba interestratificada, sinó que tots els afloraments estan en zones dislocades pels moviments geotectònics pre-eocènics en sentit gaire bé normal al sinclinal que va de la vall de Pontons a la de S. Joan de Conilles; cronològicament, les Bauxites, estan entre mig de les Carnioles i Calices dolomítiques del Triassic superior. Sembla que llur origen podria ésser la reducció de les Argiles abigarrades del Keuper.

Excursions entomològiques al Nord de Lleida. — El Sr. Codina llegeix un treball del P. Navàs, en el qual l'autor dóna compte dels resultats obtinguts en l'excursió que junt amb el P. Barnola i el Sr. Codina feu a la Seu d'Urgell, Andorra, S. Joan de l'Erm i Vall d'Espot. Les formes noves de Neurópters que recollí el P. Navàs, són les següents: Efemeròpters: *Baetis*